

UNICEF-Türkiye
GÖREV TANIMI

KISA SÜRELİ ULUSAL BİREYSEL DANIŞMANLIK

**TÜRKİYE'DE GEÇİCİ KORUMA ALTINDA YAŞAYAN
SURIYELİ ÇOCUKLARA YÖNELİK EĞİTİM
MÜDAHALESİNİN BELGELENDİRİLMESİ**

(İlgi: EDU/TURA/2019-F)

I. ARKAPLAN VE BAĞLAM

Suriye Krizi, kısa bir süre önce dokuzuncu yılına girmiştir. Türkiye; göçmen akımından özel olarak etkilenen bir ülkedir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti ve UNICEF, Suriye Krizi'nin uzun vadeli etkisini gözden geçirme sürecindedir.

2019 yılının Ocak ayı itibarıyla Türkiye, 1,7 milyon çocuk da dâhil olmak üzere yaklaşık 4 milyon kayıtlı mülteci ve sığınmacıya, diğer bir deyişle, dünyadaki en büyük mülteci nüfusa ev sahipliği yapmaya devam etmektedir. Ülkede, 1,6 milyonu aşkın çocuk da dâhil olmak üzere 3,6 milyon Suriyeli yaşamaktadır. Bunun yanı sıra, neredeyse 120.000'i çocuklardan oluşan ve başta Afganistan, Irak ve İran olmak üzere diğer ülkelerin uyruklarına mensup olan 370.000 kişi de yaşamını Türkiye'de idame ettirmektedir.¹

Türkiye'de dezavantajlı mülteci çocukların² eğitim ihtiyaçlarını karşılamak için kayda değer bir çaba gösterilmektedir. Bu kapsamda eğitim sisteminin güçlendirilmesi, daha kapsayıcı bir politika çerçevesinin geliştirilmesi, eğitime erişimin ve eğitim kalitesinin artırılması amacıyla çalışmalar yürütülmektedir. Bununla birlikte, atılması gereken daha çok adım vardır. Türkiye'de mültecilerin anlamlı eğitim olanaklarına erişiminin önünde hâlen birçok engel bulunmaktadır. Başta dezavantajlı çocuklar ve ergenler olmak üzere, Türkiye'deki tüm çocuklara ve ergenlere kapsayıcı ve hakkaniyetli eğitim yollarının sunulmasını ve desteklenmesini sağlamak amacıyla uzun vadeli, öngörülebilir ve esnek finansman kaynaklarının artırılması gerekmektedir.

Kamu idareleri, BM kuruluşları, il millî eğitim müdürlükleri ve okullar da dâhil olmak üzere Türkiye'deki eğitim paydaşları; başta geçici koruma altındaki çocuklar olmak üzere ülkedeki tüm çocuklara uygun maliyetli ve kapsayıcı eğitim sağlanmasına yönelik etkili politikaların ve uygulamaların geliştirilmesini ve hayata geçirilmesini sağlamak için temel bulgulara ihtiyaç duymaktadır. Türkiye'deki deneyimlerden çıkartılan derslerin tespit edilmesi, iyi uygulamaların belgelendirilmesi ve küresel ölçekte uygulamalara yol göstermek amacıyla bunların paylaşılması gerekmektedir.

Bu danışmanlık hizmeti sonucunda gerçekleştirilecek belgelendirme çalışması hem Türkiye'de eğitimin mevcut durumuna ilişkin bir analiz sağlayacaktır hem de eğitim politikası ve uygulamaları hakkında bir bulgu havuzu oluşturarak ülke çapında uygulanacak etkili yaklaşımlara rehberlik edecektir. Buna ek olarak belgelendirme çalışması, Türkiye'de ve diğer yerlerde kriz bağlamlarında eğitim alanında atılması gereken adımlara ışık tutacaktır. Politikaların verilere ve kanıtlara dayandırılması, eğitim alanında sürdürülebilir sonuçlar elde etmek açısından büyük bir öneme sahiptir. Nihai belgede, krizin başladığı 2011'in Nisan ayından bu yana, Türkiye'nin Suriye Krizi'ne yönelik eğitim müdahalesi ele alınacaktır (Bu belge; INEE (Acil Durumlarda Eğitim için Uluslararası Çalışma Ağı) Eğitimde Asgari Standartlar kapsamında bulunan alanlara göre düzenlenecektir). Belgede; kaydedilen ilerlemeler,

¹Göç İdaresi Genel Müdürlüğü (GİGM), Kasım 2018.

²Türkiye'ye 2011'in Nisan ayından sonra gelen Suriyeli vatandaşlar, geçici koruma altında olan kişilerle aynı haklara ve önceliklere sahiptir. Türkiye'de kalma hakkına, Suriye'ye zorla geri gönderilmekten korunma hakkına, sağlık ve eğitim gibi temel hizmetlerden yararlanma hakkına sahiptirler.

karşılaşılan güçlükler, tespit edilen fırsatlar ve çıkartılan derslerle birlikte, kısa vadeli insani ihtiyaçların uzun vadeli kalkınma hedefleriyle desteklenmesine yönelik temel önerilere de yer verilecektir.

II. GÖREVLENDİRMEİN AMACI

Bu çalışmanın temel amacı; Türkiye'nin Suriye Krizi'ne yönelik eğitim müdahalesinin analiz edilmesi ve geçici koruma altındaki Suriyeli çocuklara yönelik eğitim politikasına yol gösterilmesidir. Böylece, Türkiye'de genel olarak ulusal eğitim sisteminin güçlendirilmesi de amaçlanmaktadır. Bu hedefe ulaşmak için ulusal danışman, geçici koruma altındaki çocuklara yönelik kaliteli ve kapsayıcı eğitim hizmetleri kapsamında yer alan iyi uygulamaları ve çıkartılan dersleri belgelendirmek suretiyle, UNICEF Türkiye Ülke Temsilciliği'ne ve kamu paydaşlarına (Millî Eğitim Bakanlığı'na) teknik destek sağlayacaktır. Bu belgelendirme çalışması, iki amaca hizmet edecektir: a) Geçici koruma altındaki çocuklara kaliteli eğitim hizmetleri sağlanması bağlamında, Türkiye'deki mevcut politikalar ve uygulamalar genel olarak değerlendirilecektir ve b) Çıkartılan dersler, karşılaşılan güçlükler ve fırsatlar tespit edilecek ve geçici koruma altında bulunan çocukların ihtiyaçlarının daha iyi karşılanması için mevcut eğitim sistemi müdahalesini güçlendirmeye yönelik önerilerde bulunulacaktır.

III. GÖREVİN TANIMI

Belgelendirme çalışması kapsamında, geçici koruma altındaki çocuklara sağlanan eğitimin kalitesi ve eğitime erişim de dâhil olmak üzere, 2011 yılından 2019'un Ocak ayına kadar yürütülen eğitim politikası ve uygulamaları üzerinde durulacaktır. Acil Durumlarda Eğitim için Uluslararası Çalışma Ağı (INEE) Asgari Standartları³ çerçevesinde yer alan şu alanlara da odaklanılacaktır: eğitime erişim ve öğrenim ortamı, öğretim ve öğrenim (müfredatlar ve değerlendirme de dâhil olmak üzere), eğitim politikası, öğretmenler ve eğitim personeli.

Amaç; Türkiye'de yaşayan geçici koruma altındaki Suriyeli çocuklara yönelik eğitim hizmetlerinin erişilebilirliği ve kalitesi hakkında mevcut bilgilerin belgelendirilmesidir.

Belgelendirmeye ilgili kısıtlara; zaman sınırlamaları ve hızla değişen bir bağlam da dâhil olabilir. Dolayısıyla çalışmanın, kilometre taşı olarak nitelendirilebilecek aşamalarda düzenli olarak değerlendirilmesi ve çalışmanın anlamlı olmasını sağlamak için gereken yeni veri kaynaklarının (hem nitel hem de nicel) çalışmaya dâhil edilerek mevcut çalışmanın uyarlanması gerekebilir.

Bu analitik çerçeve temelinde, çalışma ile aşağıdaki sorulara yanıt verilmesi amaçlanmaktadır:

1. Türkiye'deki eğitim sektörü hem politika ve uygulama açısından hem de Suriyeli çocuklara eğitim hizmetlerinin sunulması açısından Suriye Krizi'ne nasıl müdahale etmiştir?
  - a. Devlet; mevcut ulusal eğitim sistemini Suriyelilere eğitim hizmetleri sağlayacak şekilde nasıl geliştirmiş, uyarlamış ya da güçlendirmiştir?
  - b. Bu deneyim hem insani krize hazırlıklılık açısından hem de uzun vadeli kalkınma açısından ileride Türk eğitim sistemine nasıl fayda sağlayabilir?

Bu danışmanlık hizmeti; eğitimle ilgili politika analizi ve veriler hakkında güçlü bir teknik uzmanlık gerektirmektedir. Bunun yanı sıra, analizin zamanında tamamlanabilmesi için gelişmiş proje uygulama becerilerine de ihtiyaç vardır.

Bireysel danışman; politika analizi için uygun bir yöntem önerecektir. Önerilecek yöntem, aşağıdaki unsurları içermelidir:

³[https://toolkit.ineesite.org/resources/ineecms/uploads/1012/INEE_Minimum_Standards_Handbook_2010\(HSP\)-English_LoRes.pdf](https://toolkit.ineesite.org/resources/ineecms/uploads/1012/INEE_Minimum_Standards_Handbook_2010(HSP)-English_LoRes.pdf)

- Türkiye'de eğitim sektörünün Suriye Krizi'nde müdahalesi hakkında bilgi sağlayan ilgili kaynakların **masa başı incelemesi**. Bu kaynaklar dâhilinde uluslararası ve ulusal literatür, eğitim müdahalesi hakkında politika verileri toplayan ve analiz eden ulusal ve uluslararası politika incelemeleri, istatistikler, araştırma bulguları ve UNICEF'in Türkiye'yle ilgili verileri ve bilgileri de bulunacaktır. Şu belgeler de bu kapsamda yer alacaktır: Eğitim Reform Grubu raporları, MEB'in politikaları ve düzenlemeleri (Örneğin 2023 Eğitim Vizyonu), 2019-2020 Bölgesel Mülteci ve Dayanıklılık Planı'nı (3RP) ve Kayıp Kuşak Olmasın yayınları.
- Türkiye'deki eğitim müdahalesi bağlamında kaydedilen ilerlemelere, karşılaşılan güçlükler, tespit edilen fırsatlara ve çıkartılan derslere odaklanan **ikincil (nicel) verilerin analizi**. MEB'in istatistikî verileri ve UNICEF verileri de veri kaynakları arasında yer alacaktır.
- Türkiye'deki eğitim müdahalesiyle ilgili olarak kaydedilen ilerlemelere, karşılaşılan güçlükler, tespit edilen fırsatlara ve çıkartılan derslere odaklanan vaka çalışmaları, görüşmeler, gözlemler, politika analizi ve belgeler kullanılarak **nitel verilerin toplanması ve analizi**. Nitel bileşene dâhil edilecek hedef gruplardan bazıları şunlardır: Suriyeli ve Türk aileler, Türk ve Suriyeli okul idarecileri ve öğretmenler, bağışçı kuruluşların personeli, MEB, İl Millî Eğitim Müdürlükleri, Güneydoğu Anadolu Bölgesi Eğitim Çalışma Grubu üyeleri ve BM kuruluşları.

Çalışma örnekleme oluşturulurken şunlar göz önünde bulundurulmalıdır: ulusal düzey ve bölgesel düzeyde Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin yanı sıra İstanbul ve Ankara.

Danışman; çalışma sorularını ve sağlanan diğer bilgileri göz önünde tutarak, teknik teklif kapsamında bir yöntem önermelidir. Başlangıç aşamasında, UNICEF'le birlikte bu yöntem son şekli verilecektir.

Bu süreç, üç aşamadan oluşacaktır:

1. Başlangıç aşaması, aşağıdakiler de dâhil olmak üzere:
  - Mevcut kaynaklara ilişkin masa başı incelemesi (nitel ve nicel)
  - UNICEF'le başlangıç görüşmeleri
  - Araştırma protokolünün hazırlanması ve sunulması. Bu protokol şunları içermelidir:
    - Ayrıntılandırılmış araştırma soruları
    - Ayrıntılandırılmış yöntem (araştırma yöntemleri ve örneklem de dâhil olmak üzere)
    - UNICEF ve MEB ile istişare edilerek odaklanılacak programların önerilmesi (örneğin Öğretmen Eğitimi, PSD, OSTD, SGEP teşvikleri, NFE vb.)
    - Etik hususlarla ilgili risklerin analizi ve risk azaltıcı tedbirlerin tespiti. Araştırma protokolü; UNICEF'in Araştırma, Değerlendirme, Veri Toplama ve Analiz ile ilgili Etik Standartlar Protokolü'ne (UNICEF tarafından paylaşılacaktır) uygun olmalıdır. Bir sonraki aşamaya geçilmeden önce araştırma protokolü, etik inceleme için ibraz edilecektir.
    - Çalışma takvimine ilişkin ayrıntıları içeren çalışma planı
    - Nihai raporun özeti (gerekli asgari içerik için aşağıya bakınız).
2. Veri toplama aşaması, Yöntem bölümünde açıklandığı şekilde yürütülecektir.
3. Analiz ve raporlama aşaması. Çalışma kapsamında, aşağıda belirtilen 4 raporun ve 3 sunumun *İngilizce* olarak hazırlanması beklenmektedir:
  - a. Türkiye'deki eğitim sistemine ilişkin Ülke Arka Planı Raporu, Suriye Krizi'ni ve krizin Türk eğitim sistemi üzerindeki etkilerini ele alan bir bölümle birlikte

- b. Ulusal ve Uluslararası Literatür Taraması
- c. Veri Analizi, Program Alanları ve İhtiyaçlar hakkında PowerPoint Sunumları
- d. Nihai Rapor Taslağı ve
- e. Gözden Geçirilmiş Nihai Rapor

Her çıktının taslağı (raporlar ve sunumlar da dahil olmak üzere) nihai versiyonlar hazırlanmadan önce UNICEF'in görüşüne sunulmalıdır. Bu aşamada, yeterli istişare ve geribildirim sürecine olanak sağlanmalıdır. Nihai rapor; asgari olarak aşağıdaki unsurları içermelidir:

TABLO 1: NİHAİ RAPOR İÇİN ÖRNEK YAPI

İçerik	Sayfa Sayısı
Yönetici özeti (Türkiye'deki bağlam ve Suriye Krizi, Türkiye'deki eğitim sistemine ilişkin genel değerlendirme; ulusal ve uluslararası literatür; kaydedilen ilerlemeler, karşılaşılan güçlükler, çıkartılan dersler, tespit edilen iyi uygulamalar, programlama ve fon toplama ihtiyaçları da dâhil olmak üzere)	8
1. Bölüm: Giriş Ülke bağlamı Suriye Krizi'ne ilişkin genel değerlendirme Türkiye'deki eğitim sistemi ve mülteci çocukların eğitimi hakkında genel değerlendirme	10
2. Bölüm: Literatür Taraması ve Yöntem Ulusal ve uluslararası literatür taraması Yöntem, veri kaynakları ve kalite	20
3. Bölüm: İlerleme İlerlemeler ve başarılar İyi uygulamalar Vaka Çalışmaları Güçlükler Çıkartılan dersler	35
4. Bölüm: Sonuç Bulgular Programlama ihtiyaçları ve öncelikli alanlar Öncelikli öneriler ve atılacak adımlar	10
Kaynaklar	
Ekler	
Toplam tahmini sayfa sayısı: 83	

Aşağıda, tahmini çalışma planına yer verilmektedir. Bu plan; Asgari Nitelikler Bölümü'nde özetlendiği şekilde, çalışmanın bir ulusal danışman tarafından yürütüleceği varsayımına dayanmaktadır. Bu çalışma programının amacı; ideal süreci örneklendirmek ve gereken zaman ayarlamaları hakkında göstergeler sunmaktır. Adaylar; net bir gerekçe sunmak suretiyle, alternatif çözümler sunabilirler.

TABLO 2: TAHMİNİ ÇALIŞMA PLANI

	GÖREVLER	ÇIKTILAR	ZAMAN ÇİZELGESİ	GEREKEN GÜN	ÖDEME TAKVİMİ
BAŞLANGIÇ AŞAMASI					
1	Görevlendiren ekiple birlikte bilgilendirme toplantısı, görev tanımının birlikte gözden geçirilmesi, UNICEF'le başlangıç görüşmeleri		Mayıs 2019	2 kişi/gün	
2	Türkiye'deki "mülteci çocuklar"a yönelik eğitim müdahalesine özel olarak odaklanan ve Türkiye'deki eğitim sistemini ele alan kısa bir Ülke Raporu'nun hazırlanması	Ülke Arka Plan Raporu	Mayıs 2019	10 kişi/gün	
3	Ulusal ve uluslararası literatür de dâhil olmak üzere mevcut kaynakların gözden geçirilmesi suretiyle istatistiklerin, araştırma bulgularının, toplanan ulusal ve uluslararası politika incelemelerinin, eğitim müdahalesi bağlamında analiz edilen politika verilerinin ve UNICEF'in Türkiye'ye ilişkin bilgi ve verileriyle oluşturulan diğer belgelerin özetlenmesi	Ulusal ve Uluslararası Literatür Taraması	Mayıs-Haziran 2019	15 kişi/gün	
4	Türkiye'de geçici koruma altındaki Suriyeli çocuklara yönelik eğitim müdahalesine ilişkin olası vaka çalışması konularının, kilit bilgi sağlayıcıların listesinin/örnekleminin, etik risk analizinin, veri toplama araçlarının ve yöntemin hazırlanması		Haziran 2019	15 kişi/gün	
5	Veri toplama araçlarının çevrilmesi, ön testlerin yapılması, araçların uyarlanması (tüm dillerde) <i>(gerekli olduğunda)</i>		Temmuz 2019	5 kişi/gün	
VERİ TOPLAMA AŞAMASI					
6	Görüşmeler vb. vasıtasıyla verilerin toplanması		Temmuz 2019	10 kişi/gün	
ANALİZ VE RAPOR HAZIRLAMA AŞAMASI					
7	Analiz		Temmuz-Ağustos 2019	22 kişi/gün	

8	UNICEF ve MEB ile koordinasyon içinde, kısa vadeli ihtiyaçların ve uzun vadeli hedeflerin ele alınması ve stratejik hamlelerin özetlenmesi	Sunum	Eylül 2019	5 kişi/gün	
9	Politika yapıcılarının karar alımı için, ortaya çıkan ihtiyaçların ve programlama alanlarının tespit edilmesi	Sunum	Eylül 2019	2 kişi/gün	
10	Kaydedilen ilerlemeleri, karşılaşılan güçlükleri, çıkartılan dersleri özetleyen; iyi uygulamaları ayrıntılı bir şekilde vurgulayan seçilmiş vaka çalışmalarını ortaya koyan; küresel olarak iyi uygulamaların paylaşılmasını ve fon toplama çalışmalarının yapılmasını kolaylaştıran nihai bir belge/rapor hazırlanması	Taslak Rapor	Ekim 2019	20 kişi/gün	
11	UNICEF ve MEB'in yorumları doğrultusunda raporun gözden geçirilmesi	Nihai rapor	Aralık 2019	7 kişi/gün	

Görevlendirme; **2019'un Mayıs ayı ile 2019'un Aralık ayı** arasındaki dönemi kapsayacaktır. Ödemeler; tahmini çalışma planında belirtilen çıktılarda teslimine istinaden yapılacaktır. Çalışmanın tamamlanması için gereken insan/gün sayısının 113 gün olacağı tahmin edilmektedir.

IV. GÖREV YERİ

Bireysel danışmanlık hizmetleri için görev yeri Ankara'dır. UNICEF'le yapılacak istişareler doğrultusunda, belirlenen illere (örneğin İstanbul iline) ve çalışmanın nitel bileşeni için Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ne ziyaretler yapılacaktır.

V. SÜPERVİZÖR

Eğitim Uzmanı, P-3, UNICEF Türkiye Ülke Temsilciliği

VI. SÜRE VE MALİYET

Süre: Görev süresi, 113 kişi/gündür (**2019'un Mayıs ayından Aralık ayına kadar olan dönemi kapsamaktadır**) ve ödemeler; teslim edilen çıktılara istinaden yapılacaktır. Tahmini çalışma takviminde beklenmedik bir gecikme (onay süreci, mücbir hâller vb.) olduğu takdirde, tarafların karşılıklı rızası doğrultusunda ve aynı koşullarda, görev süresi uzatılabilir.

Toplam seyahat masrafı ve harcırahlar da dâhil olmak üzere, her şey dâhil ücretler

Ödeme Takvimi: Danışmanlar için Sözleşme, Türk Lirası (TRY) cinsinden düzenlenecektir.

Adaylar; mali tekliflerinde her çıktı için günlük maliyetleri ve öngörülen çalışma günü sayısını belirtmelidir ve her çıktı için Türk Lirası (TRY) cinsinden toplam tutarın dökümünü ve cüzi masrafları da sunmalıdır.

Saklı Haklar: UNICEF gizlilik, etik ve işleyiş ile ilgili UNICEF ya da paydaşlarına ait kurallara aykırılık, performansın yetersiz olması, işin/çıktıların tamamlanmamış olması, teslim edilmemesi veya zaman sınırlamalarına uyulmaması durumlarından herhangi biri halinde sözleşmeyi feshetme ve/veya ödemenin tamamını veya bir kısmını alıkoyma hakkını saklı tutmaktadır.

VII. GEREKLİ DENEYİM, ASGARİ NİTELİKLER VE UZMANLIK

Bu görev tanımında belirtilen hedeflere ulaşmak için danışmanın aşağıda belirtilen niteliklere ve deneyimlere sahip olması gerekir:

Eğitim Araştırma Uzmanı

- Eğitim politikası alanında ya da benzer bir alanda doktora derecesi
- Eğitim araştırması alanında 8 yıllık deneyim
- Kalkınmayla ilgili konularda iyi uygulama belgelerini derleme deneyimi
- Görüşmeler vb. gibi veri toplama araçları konusunda deneyim
- Rapor yazma becerileri ve analitik beceriler
- Mükemmel düzeyde kişiler arası ilişkiler, işbirliğini ve uzlaşmayı teşvik etme becerisi
- Eğitim programı tasarlanması ve uygulanması konusunda deneyim tercih sebebidir.
- BM ile çalışma deneyimi tercih sebebidir.
- İngilizce ve Türkçe yeterlilik; Arapça bilmek tercih sebebidir.